

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/88/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712216343
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Husivarga
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2016:7712216343.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Husivargu a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Moniky Koščovej v právnej veci navrhovateľky K. I., rodenej Č., narodenej XX.XX.XXXX, bývajúcej v Y. Č.. XX, t.č. XX F. H. O. O. XDF O. Y., G., zastúpenej JUDr. Miroslavom Hospodárom, advokátom so sídlom v Michalovciach, Námestie slobody 13, proti odporcovi M. I., narodenému X.X.XXXX, bývajúcemu v Y. XX, t.č. XX Q. L. O. U. XPE O. Y., G., zastúpenému JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom so sídlom v Michalovciach, kpt. Nálepku č. 8, o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce zo dňa 5. februára 2016, č.k. 16C 247/2012-165, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvej inštancie.

N e p r i z n á v a stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo dňa 5.2.2016, č.k. 16C 247/2012-165 rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že uznesením okresného súdu zo dňa 30.5.2014, č.k. 16C 247/2012-91 bolo zastavené konanie o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva za trvania manželstva potom, čo navrhovateľka vzala návrh na začatie konania v celom rozsahu späť.

3. Po citácii § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p., § 146 ods. 1, 2 O.s.p., § 150 ods. 1 O.s.p. súd uviedol, že po prešetrení príjmových a majetkových pomerov účastníkov konania neboli zistené dôvody hodné osobitného zreteľa ani na strane navrhovateľky, ani na strane odporcu.

4. Z obsahu spisu súd konštatoval, že návrh navrhovateľky na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov počas trvania manželstva bol podaný dňa 3.10.2012 dôvodne, lebo v čase podania návrhu sa konanie o rozvod manželstva na súde nevedlo, a až následne dňa 22.8.2013 podal odporca návrh na rozvod manželstva. K späťvzatiu návrhu došlo potom, čo odpadol dôvod konania, lebo k zániku bezpodielového spoluvlastníctva došlo zo zákona skôr, t.j. právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva účastníkov konania. Prvé pojednávanie v predmetnej veci sa uskutočnilo dňa 15.5.2013, na ktoré sa odporca nedostavil, aj keď bol riadne a včas predvolaný. Na tomto pojednávaní bola vypočutá navrhovateľka, ktorá poukázala na finančné transakcie odporcu od augusta 2009. Na tomto pojednávaní bolo rozhodnuté vykonať dokazovanie dotazovaním Slovenskej sporiteľne, a.s. ohľadom účtu. Potom, čo v konaní sa začalo vykonávať dokazovanie o existencii finančných prostriedkov patriacich do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, s ktorými hospodáril odporca (to bol aj dôvod podania návrhu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva), odporca podal návrh na rozvod manželstva.

5. Za tejto situácie nie je možné uzavrieť, že zastavenie konania zavinila výlučne navrhovateľka, a bolo by v rozpore so zásadou spravodlivosti, ak by niektorý z účastníkov konania mal znášať trovy konania druhého účastníka.

6. V týchto okolnostiach prípadu, ako aj v postoji odporcu počas konania, súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočnosť situácie, na ktoré prihliadol a aj vzhľadom na to nepriznal ani jednému z účastníkov náhradu trov konania, keďže mal za to, že obaja účastníci rovnakou mierou zavinili zastavenie konania.

7. Proti tomuto uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie. Navrhol zmeniť napadnuté uznesenie a priznať mu náhradu trov prvostupňového konania v sume 491,17 € a náhradu trov odvolacieho konania v sume 79,14 €.

8. Poukázal na názor odvolacieho súdu uvedený v zrušujúcom uznesení zo dňa 30.5.2014, č.k. 6Co 638/2014-99, podľa ktorého z hľadiska aplikácie § 150 ods. 1 O.s.p. sú významné aj okolnosti, za akých bol nárok uplatnený na súde, aký bol postoj účastníkov počas konania k veci, ako pristupovali v priebehu konania k plneniu procesných povinností účastníka občianskeho súdneho konania a podobne.

9. Odporca sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že návrh navrhovateľky (na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva) bol dôvodný, lebo z písomných podaní, ako aj ústnych prednesov účastníkov konania v predmetnom konaní je skôr zrejmé, že sa nejednalo o závažné dôvody, pre ktoré malo dôjsť k zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva. Podľa názoru odporcu návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva bol predčasný, a zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva bolo možné dosiahnuť aj rýchlejším spôsobom, a to rozvodom manželstva. Poukázal na to, že návrh na rozvod manželstva doručil súdu dňa 22.8.2013 a manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené rozsudkom dňa 28.1.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 14.3.2014. Teda k zákonnému zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov došlo za sedem mesiacov.

10. Zastáva názor, že navrhovateľka vzala svoj návrh späť a súd musel konanie zastaviť. Z procesného hľadiska platí, že navrhovateľka zavinila, že konanie sa muselo zastaviť, a preto mu súd mal priznať náhradu trov konania.

11. Navrhovateľka v písomnom vyjadrení navrhla napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť. Uviedla, že odvolací súd v zrušujúcom rozhodnutí „odporučil“ súdu prvej inštancie, aby pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa § 150 ods. 1 O.s.p. zameral dokazovanie na okolnosti, za akých bol podaný návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, za akých okolností prebiehalo súdne konanie, a postoj účastníkov v konaní. Nesúhlasila s názorom odvolateľa, že sama zavinila zastavenie konania. Návrh na rozvod manželstva podal odporca, a ona súhlasila s rozvodom, teda vôľa účastníkov bola v rozvodovom konaní jasne prejavená. Správanie sa oboch účastníkov viedlo k tomu, že konanie o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva sa stalo nedôvodným. Trvala na tom, že obaja účastníci konania zavinili zastavenie konania rovnakou mierou. Žiadala priznať náhradu trov odvolacieho konania v sume 41,78 €.

12. V stanovisku odporcu zo dňa 16.3.2015 (správne mal byť rok 2016 - poznámka odvolacieho súdu) k vyjadreniu navrhovateľky na odvolanie odporcu, tento opätovne uvádzal, že nebola preukázaná existencia takých dôvodov, ktoré mohli viesť súd k rozhodnutiu o zrušení bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva. Nesúhlasil ani s tým, že z jeho strany mali vzniknúť prieťahy v pôvodnom konaní, lebo ako on, tak aj navrhovateľka trvalo žijú mimo územia Slovenskej republiky, t.j. vo Veľkej Británii, a z dôvodov plnenia si pracovných povinností sa nemohol zúčastniť na niektorých pojednaniach.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 Civilného sporového poriadku, účinného od 1. júla 2006, ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie odporcu ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné bez nariadenia odvolacieho pojednania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie odporcu nie je dôvodné.

14. Odporca podal odvolanie dňa 22.2.2016, ktoré bolo doručené okresnému súdu dňa 23.2.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku.

15. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

16. Podľa § 470 ods. 2 prvej vety CSP (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

17. Keďže odvolanie tu bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti, ako aj dôvody odvolania bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania odvolania, teda podľa príslušných ustanovení O.s.p. Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov CSP o spravodlivosti ochrany porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov odvolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Článok 2 ods. 1, 2 CSP), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Článok 3 ods. 1 CSP).

18. Rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov prvostupňového konania medzi navrhovateľkou a odporcom je vecne správne, a preto ho odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

19. Odvolacie námietky odporcu nemajú vplyv na vecnú správnosť napadnutého výroku a nie sú ani spôsobilé priviesť priaznivejšie rozhodnutie v prospech odporcu.

20. Okresný súd výrok o trovách konania vo vzťahu medzi navrhovateľkou a odporcom odôvodnil aplikáciou § 146 ods. 2 O.s.p. za použitia § 150 ods. 1 O.s.p.

21. Podľa § 150 ods. 1 O.s.p., ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril. To neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

22. Odvolací súd konštatuje, že aj v prípade výroku o náhrade trov konania vo vzťahu medzi navrhovateľkou a odporcom podľa § 146 ods. 2 O.s.p. možno použiť ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.

23. Aplikácia ustanovenia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad. Výnimočnosť môže spočívať jednak v okolnostiach danej veci, alebo aj v okolnostiach na strane účastníkov konania.

24. Nepriznanie náhrady trov konania, musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprimeraná tvrdosť voči účastníkovi, a aby neodporovalo dobrým mravom.

25. Aplikácia tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba vo výnimočných prípadoch a má slúžiť na odstránenie neprimeranej tvrdosti. Úvaha súdu, že ide o výnimočný prípad a či sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci.

26. Významnými z hľadiska aplikácie § 150 O.s.p. sú tiež okolnosti, ktoré viedli účastníka konania k uplatneniu nároku na súde, postoj účastníkov v priebehu konania, etc.

27. Odvolací súd zhodne ako okresný súd dospel k záveru, že aj napriek tomu, že odporca v predmetnom konaní má nárok na náhradu trov konania, bol tu daný dôvod pre aplikáciu § 150 O.s.p. na nepriznanie trov konania odporcovi. Dôvody hodné osobitného zreteľa v danom prípade sú dané jednak samotným charakterom konania, osobitne charakterom procesnej situácie a s prihliadnutím na okolnosti, ktoré viedli navrhovateľku k uplatneniu (svojho) práva na súde.

28. Medzi účastníkmi konania nie je spor o tom, že návrh na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva bol doručený navrhovateľkou okresnému súdu dňa 3.10.2012, a prvé pojednávanie v predmetnej veci bolo dňa 15.5.2013. Na toto pojednávanie sa odporca nedostavil, aj keď bol riadne a včas predvolaný. Na tomto pojednávaní bola vypočutá navrhovateľka, ktorá rozviedla finančné transakcie odporcu od augusta 2009. Toto pojednávanie bolo odročené s tým, že bolo nariadené dokazovanie dotazovaním Slovenskej sporiteľne, a.s. ohľadom označeného účtu.

29. Odporca aj napriek prvotnému nesúhlasu a nezájmu o rozvod manželstva podal návrh na rozvod manželstva, ktorý bol doručený okresnému súdu dňa 22.8.2013, t.j. 11 mesiacov po doručení návrhu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva. Konanie o rozvod manželstva sa viedlo na Okresnom súde Michalovce pod sp.zn. 12C 85/2013. Rozsudkom okresného súdu z 28.1.2014, sp.zn. 12C 85/2013 bolo manželstvo účastníkov rozvedené a rozsudok o rozvode manželstva nadobudol právoplatnosť dňa 14.3.2014.

30. Pretože zánikom manželstva zaniklo i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov podľa § 148 ods. 1 Občianskeho zákonníka, bezpredmetným sa stalo konanie o zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, a tak navrhovateľke neostala iná možnosť, len zobrať návrh na začatie konania v celom rozsahu späť.

31. Odvolaciu súdu sa žiada poznamenať, že ak by v predmetnej veci bola navrhovateľka zaviazaná nahraďiť trovy konania odporcov, bolo by to vrcholne nespravodlivé zvlášť s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu, ako aj postoj odporcu v konaní.

32. Z týchto dôvodov, ako aj z dôvodov, ktoré obsahuje uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje, odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

33. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Odporca nebol v odvolacom konaní úspešný, a tak nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Úspešná navrhovateľka v odvolacom konaní mala právo na náhradu trov odvolacieho konania, ale odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania poukazujúc na dôvody, pre ktoré neboli priznané trovy konania pred súdom prvej inštancie.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).